

**UCHWAŁA NR LXVIII/845/24
RADY GMINY LUBICZ**

z dnia 15 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Lubicz
w roku 2023 oraz potrzeb związanych z realizacją zadań na rok 2024**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6a i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 40, zm.: poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2024r. poz. 177, zm: Dz.U.2023r. poz.818) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Lubicz w roku 2023 oraz potrzeb związanych z realizacją zadań na rok 2024 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubicz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Barcikowski

Sprawozdanie z realizacji „Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubicz” za 2023 rok.

Program Wspierania Rodziny w gminie Lubicz przyjęto uchwałą Rady Gminy Lubicz numer L/657/22 z dnia 30 listopada 2022 roku. W głównej mierze program jest skierowany do tych rodzin, które z racji doświadczanych problemów nie są w stanie samodzielnie wypełniać swoich funkcji, w tym funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec dzieci. Pomoc w szczególności powinna polegać na analizie sytuacji rodziny, środowiska rodzinnego i ustaleniu przyczyn kryzysu w rodzinie. A następnie na wzmocnieniu roli i funkcji rodziny, rozwijaniu jej umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, pomocy w integracji, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej oraz dążeniu do reintegracji. Co równie istotne program pobudza lokalną społeczność, tworzy więzi społeczne oraz aktywizuje lokalnych liderów.

Po okresie epidemii i społecznym zamknięciu oraz przyjęciu obywateli Ukrainy, uciekających przed wojną w swoim kraju służby społeczne w dużej mierze pracowały w kierunku uzyskania stabilizacji w pracy z dziećmi, młodzieżą i całymi rodzinami. To był również czas skupienia nad wypracowaniem standardów pracy i nadrobieniem powstałych zaległości.

Patrząc z perspektywy Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubicz działania jego realizatorów zmierzały do rozwoju sieci zajęć środowiskowych dla dzieci i młodzieży. Zajęcia głównie odbywały się w świetlicach wiejskich. Największa liczba dzieci uczestniczyła w warsztatach „Przystań nad Drwęcą” w Lubiczu Górnym, gdzie dla trzydziestu uczestników zorganizowano warsztaty plastyczne, kulinarne, sportowe i kreatywne. W warsztatach udział brały dzieci z Lubicza Górnego, Lubicza Dolnego, Krobi, Mierzynka oraz Młyńca Pierwszego.

W ramach środków pozyskanych z funduszy europejskich, Funduszu Solidarności oraz środków gminy Lubicz bezustannie rozwija się sieć projektów skierowanych m.in. do seniorów, osób z niepełnosprawnościami, dorosłych opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami, dzieci, młodzieży, rodzin. Ze środków własnych gminy Lubicz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował szkolenia dla kadr służb społecznych z zakresu przemocy domowej i przemocy rówieśniczej.

W 2023 roku nowym działaniem, świeżo powołanym do życia, był projekt socjalny „Latawce nad Drwęcą”. To projekt, którego nadrzędnym celem było przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. W czasie realizacji projektu powołano do życia „Komitet monitorujący do spraw profilaktyki społecznej dzieci i młodzieży na terenie gminy Lubicz”, zorganizowano kampanię informacyjną, konkurs plastyczny „Dzieciaki Talenciaki 2023”, treningi umiejętności społecznych, treningi kontroli emocji oraz szkolenia dla kadr służb społecznych i publicznych.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubicz znacząco wpłynęła na poprawę funkcjonowania rodzin zamieszkujących na jej terenie, pozwalała na zaspokojenie potrzeb dziecka i całej rodziny głównie w sferze potrzeb biologicznych, rozwojowych i emocjonalnych. Program pomógł zwiększyć aktywność społeczną osób, korzystających z pomocy społecznej oraz rozszerzył wiedzę u dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa, zasad życia rodzinnego i aktywności fizycznej.

Niniejszy raport podsumowuje rok 2023 z perspektywy realizacji Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubicz uchwalonego na lata 2023-2025.

Asystentura rodziny

Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny zagrożonej wykluczeniem społecznym poprzez pracę nad podniesieniem samooceny i wzbudzeniem wiary we własne siły. Asystenci rodziny pomagają w wykonywaniu niezbędnych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadrzędnym celem jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającego wychowywanie dzieci.

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

W 2023 roku wsparciem asystentów rodziny objętych zostało 56 rodzin, w tym 103 dzieci. Na dzień 31.12.2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiczu pracę asystenta rodziny wykonywało łącznie trzech pracowników. Wszyscy pracowali na umowę o pracę na pełen etat.

Asystenci rodziny prowadzą regularną, codzienną, pracę na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, tworzą diagnozę środowiskową rodzin niewydolnych wychowawczo oraz kreują działania prospołeczne i prorodzinne na terenie gminy Lubicz, współrealizując programy osłonowe i mobilizując rodziny objęte asystenturą rodziny do większej aktywności społeczno-zawodowej.

Świetlice środowiskowe

W gminie Lubicz rozwija się sieć warsztatów, zajęć świetlicowych, zajęć sportowo-ruchowych i tanecznych dla dzieci, młodzieży jak i całych rodzin.

W Lubiczu Górnym organizowane były warsztaty pod nazwą „Przystań Nad Drwęcą”, gdzie dzieci realizowały swoje zdolności plastyczne, kulinarne, sportowe, taneczne i teatralne. Warsztaty odbywały się od poniedziałku do piątku. Uczestniczyło w nich w sumie 30 dzieci, podzielonych na dwie grupy. W zajęciach brały udział m.in. dzieci uchodźców wojennych z Ukrainy.

Zajęcia świetlicowe odbywały się także w następujących miejscowościach:

- Grębocin – zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w świetlicy,
- Gronowo – zajęcia opiekuńczo—wychowawcze w świetlicy, biblioterapia, realizacja projektu „Piłka nożna dla każdego”,
- Kopanino – zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w świetlicy,
- Krobia – zajęcia artystyczne dla dzieci i młodzieży, realizacja projektu „Piłka nożna dla każdego”,
- Lubicz Dolny – zajęcia sportowe (piłka nożna) prowadzone w sali gimnastycznej, zajęcia sportowe na Orliku przy szkole podstawowej,
- Lubicz Górny – zajęcia opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Pana Jarosława Gryckiewicza oraz wspomniane już warsztaty „Przystań nad Drwęcą”,
- Mierzynek – zajęcia taneczne „Zumba”, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze,
- Młyniec Drugi – zajęcia artystyczne dla dzieci i dorosłych,
- Nowa Wieś – zajęcia taneczne „Zumba”, realizacja projektu „Piłka nożna dla każdego”,
- Złotoria – zajęcia taneczne „Zumba” oraz tenis stołowy, biblioterapia.

Celem funkcjonowania świetlic środowiskowych jest:

- diagnozowanie potrzeb dzieci i rodzin oraz organizowanie adekwatnej pomocy we współpracy z innymi instytucjami,
- korygowanie niewłaściwych zachowań dzieci i stymulowanie ich wszechstronnego rozwoju, a także wdrażanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych,
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć grupowych z wykorzystaniem gier towarzyskich, zajęć twórczych, plastycznych i muzycznych oraz ćwiczeń sportowych.

Projekty

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu w 2023 roku realizował projekty, wykorzystując pozyskane środki m.in. z funduszy europejskich, Funduszu Solidarnościowego oraz podejmował działania w wykorzystaniem środków własnych gminy Lubicz.

Projekt Klub Wsparcia Seniora „Nad Drwęcą” w Lubiczu

Projekt współfinansowany był z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.1.2 Rozwój usług społecznych w ramach ZIT w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Gmina Lubicz pozyskała dofinansowanie w wysokości 435 344,50 zł, całkowita wartość projektu wynosi 512 170,00 zł. Realizatorem projektu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu.

Projekt rozpoczął się 1 grudnia 2020. W 2023 roku w projekcie wzięło udział 23 seniorów. Zajęcia odbywały się w świetlicy przy ulicy Bocznej 4 w Lubiczu Górnym. Jest to miejsce świadczenia usług wspierających dla osób niesamodzielnych, w tym starszych oraz niepełnosprawnych. Celem projektu jest aktywizacja i podtrzymanie sprawności psychofizycznej u seniorów z terenu Gminy Lubicz oraz zapewnienie wsparcia i stworzenie odpowiednich warunków do różnych form aktywności i integracji seniorów, w tym zapewnienie oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywizacji ruchowej, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej oraz zagospodarowanie czasu wolnego uczestników w celu przeciwdziałania ich osamotnieniu.

Dwa razy w tygodniu uczestnicy z różnych miejscowości z terenu gminy dowożeni byli na zajęcia specjalnie wynajętym bussem. Animatorzy przez 6 godzin dziennie organizowali im czas w postaci warsztatów rozwijania umiejętności i zainteresowań, wyjazdów kulturalnych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i rehabilitacji, zajęć rekreacyjnych i terapeutycznych. Seniorzy otrzymali również dostęp do bezpłatnych usług prawnika, psychologa, poradnictwa socjalnego oraz rodzinnego. Na miejscu uczestnicy mieli zapewniony obiad.

Realizacja projektu stanowiła jednocześnie trwałość Klubu „Senior+” w Lubiczu Górnym, do której Gmina Lubicz jest zobowiązana na mocy umowy o dofinansowanie z programu „Senior+” z 2020r.

Projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”

Województwo Kujawsko-Pomorskie w partnerstwie z Kujawsko-Pomorskim Centrum Kompetencji Cyfrowych Sp. z o.o. oraz gminami województwa kujawsko-pomorskiego realizuje projekt dofinansowany z funduszy europejskich pn. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka dla 3000 potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego w okresie od 01.01.2021 do 31.12.2023.

Projekt adresowany jest do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, czyli takich, które ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność, wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonania, co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Gmina Lubicz jest jednym z partnerów projektu i w ramach jego realizacji ma do dyspozycji 28 urządzeń do teleopieki dla mieszkańców gminy. Opaska ma specjalne funkcje pozwalające na natychmiastową reakcję w przypadku pogorszenia stanu zdrowia osoby, która ją nosi. Dwusekundowe przytrzymanie przycisku SOS pozwala na połączenie się z ratownikiem z telecentrum. Do telecentrum zostaje wysłana wiadomość składająca się z komunikatu SOS, lokalizacji i aktualnego pulsu użytkownika opaski. Ratownik na tej podstawie oraz wywiadu z seniorem podejmuje decyzję o interwencji. Na opaskę może również zadzwonić sam ratownik z telecentrum - w momencie, w którym wykryje ona nietypowe odczyty. W telecentrum personel medyczny dyżuruje przez 24h na dobę 7 dni w tygodniu. Opaski są bezpłatne dla użytkowników. Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej oraz budżetu gminy Lubicz. Realizatorem projektu w imieniu Gminy Lubicz jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu. Przez cały 2023r mieszkańcy gminy Lubicz mieli do dyspozycji 28 teleopasek.

Program „Asystent Osobisty Osób Niepełnosprawnych” – edycja 2023

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu otrzymał w 2023 roku środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 121 288,00 zł na realizację zadania w ramach resortowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Pomoc w postaci usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej ma na celu zapewnienie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności w miejscu zamieszkania oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Program adresowany jest do:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, zwanych dalej „uczestnikami Programu”

Usługi asystenta w szczególności polegają na pomocy asystenta w:

- a) wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe)
- b) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji
- c) załatwianiu spraw urzędowych
- d) nawiązywaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami
- e) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy)
- f) wykonywaniu czynności dnia codziennego

Z programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” w 2023 roku w Gminie Lubicz skorzystało 9 osób niepełnosprawnych, którzy mieli do dyspozycji łącznie 2384 godzin usług asystencji.

Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2023

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu wykorzystał w 2023 roku środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 90 168 zł na realizację zadania w ramach resorowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych) lub orzeczeniem równoważnym.

Z programu „Opieka wytchnieniowa” w 2023r. w Gminie Lubicz skorzystało 14 osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów, którzy mieli do dyspozycji łącznie 2 210 godzin usług opieki wytchnieniowej.

Dzienny Dom „Senior+” w Gronowie

W 2022 roku Gmina Lubicz pozyskała środki finansowe w ramach Wieloletniego Programu „Senior+” na lata 2021-2025 – edycja 2022 Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” w wysokości 142 800,00 wkład własny gminy Lubicz: 412 284,00 zł. W ramach realizacji zadania zapewniono funkcjonowanie placówki Dzienny Dom „Senior+” w Gronowie.

Placówka działała w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu przez cały 2023 r. zapewniając, co najmniej 8-godzinną ofertę usług od poniedziałku do piątku. Obecnie do Dziennego Domu uczęszcza 56 seniorów z terenu całej gminy Lubicz.

W ramach pobytu w placówce seniorzy mieli zapewniony dostęp do różnorodnych zajęć, m.in.: warsztaty rozwijania umiejętności i zainteresowań, wydarzenia kulturalne i integracyjne, fizjoterapia, poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne, zdrowotne. Ponadto w dni pobytu w Dziennym Domu uczestnicy mają zapewniony transport oraz ciepły posiłek.

Projekt socjalny „Chodź, pomaluj mój świat”

Projekt socjalny zrealizowano z wykorzystaniem środków własnych gminy Lubicz. Działania projektu socjalnego „Chodź, pomaluj mój świat” skierowane zostały w stronę środowisk lokalnych, w których asystenci rodzin pracują na rzecz poprawy relacji na linii rodzic-dziecko, gdzie występują poważne problemy opiekuńczo-wychowawcze, zauważalna jest niska aktywność społeczna, a także pracownicy ośrodka pomocy społecznej zmagają się z silnymi konfliktami sąsiedzkimi.

Dzięki projektowi socjalnemu „Chodź, pomaluj mój świat” działania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu zwrócone zostały w stronę dzieci oraz młodzieży i polegały na organizacji gier i zabaw o charakterze sportowym, plastycznym i interaktywnym. Do wszelkich form aktywności pracownicy tutaj. Ośrodka zachęcali także rodziców dzieci, aby wzmocnić więzi rodzinne oraz sąsiedzkie. W działaniach ośrodka brały udział zarówno rodziny znane pracownikom socjalnym i asystentom rodziny oraz rodziny nieznanne, które chciały skorzystać z przedstawionej oferty. Dostęp do zaproponowanej aktywności był otwarty i dobrowolny.

Działania podejmowane w ramach projektu socjalnego odbywały się podczas dni wolnych od nauki szkolnej, w trakcie letnich wakacji. Zajęcia z dziećmi i ich rodzicami odbywały się na świeżym powietrzu. W bezpośrednim pobliżu miejsca zamieszkania uczestników projektu, z wykorzystaniem okolicznych boisk i placów zabaw.

W 2023 roku działania projektu socjalnego „Chodź pomaluj mój świat” zostały zrealizowane w następujących miejscowościach:

1. Gronówko (w pobliżu bloków) – obecnych około 15 osób,
2. Jedwabno (na boisku) – obecnych około 20 osób
3. Gronowo (przy przedszkolu) - obecnych około 50 osób,
4. Rogówko (teren wokół placu zabaw i remizy) – obecnych około 30 osób,
5. Grabowiec (przy domostwach o numerze 25) – obecnych około 15 osób.

Podczas prowadzonych działań nie prowadzono ewidencji uczestników. Spotkania miały charakter otwarty, spontaniczny i odbywały się w formie pikniku. Nie było, więc celem jego ścisłe sformalizowanie. Tym bardziej, że w projekcie brały też udział osoby niekorzystające z pomocy społecznej, które miały ochotę skorzystać z oferty organizatorów. Ze wszystkich przeprowadzonych działań tutaj. Ośrodek dysponuje dokumentacją zdjęciową.

Dla każdego uczestnika projektu przygotowano poczęstunek w postaci kiełbasy z grilla wraz z bułką, musztardą lub keczupem, a także wodę mineralną.

Zrealizowano następujące cele projektu socjalnego „Chodź, pomaluj mój świat”:

- projekt socjalny dał możliwość kształtowania umiejętności społecznych takich jak: nawiązywanie kontaktów rówieśniczych, poprawna komunikacja, empatia, przestrzeganie zasad, współpraca oraz rozwiązywanie sytuacji problemowych,
- formowanie poczucia przynależności do swojego środowiska lokalnego poprzez wspólne gry i zabawy odbywające się w drużynach,
- integracja społeczności lokalnej,
- poprawa relacji rodzinnych poprzez angażowanie do aktywności fizycznych i plastycznych rodziców,
- modelowanie postaw prozdrowotnych poprzez zainteresowanie wysiłkiem fizycznym. Zminimalizowanie czasu spędzanego na grach komputerowych,
- pracownicy ośrodka zyskali sposobność do obserwacji funkcjonowania swoich klientów w sytuacjach zarówno indywidualnych, jak i społecznych. Zyskali możliwość wzmocnienia pozytywnych postaw oraz korekcji negatywnych.

Wigilia 2023

W dniu 21.12.2023r. miało miejsce organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu spotkanie wigilijne dla osób samotnych, niesamodzielnych, chorych i potrzebujących, klientów tutaj. ośrodka pomocy społecznej oraz uczestników Dziennego Domu Senior+. Spotkanie odbyło się w siedzibie Dziennego Domu Senior + w Gronowie.

Podczas wigilijnej wieszery wszyscy goście zostali poczęstowani tradycyjnymi potrawami wigilijnymi. Wszyscy otrzymali paczki świąteczne – żywnościowe. Dla 40 osób zaproszonych przez pracowników socjalnych przygotowano paczkę świąteczną-żywnościową w ramach projektu „Wigilia 2023”.

Projekt socjalny „Wigilia 2023” finansowany był ze środków własnych gminy oraz środków rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Latawce nad Drwęcą

Projekt socjalny „Latawce nad Drwęcą” jest pierwszym działaniem podjętym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, jakiej dzieci i młodzież doświadczają na terenie szkoły, w Internecie oraz na podwórku. Do działań związanych z realizacją projektu dołączyli przedstawiciele szkół podstawowych z terenu gminy Lubicz, Policja, władze samorządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli.

W 2023 roku w ramach realizacji projektu socjalnego „Latawce nad Drwęcą” zrealizowano następujące działania:

- powołanie „Komitetu monitorującego do spraw profilaktyki społecznej dzieci i młodzieży na terenie gminy Lubicz”,
- organizacja konkursu dla dzieci szkolnych, uczących się na terenie gminy Lubicz - „Dzieciaki Talenciaki 2023”, którego motywem przewodnim jest przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej,
- przygotowanie dzieci szkolnych do konkursu „Dzieciaki Talenciaki 2023” poprzez lekcje szkolne o tematyce przemocy rówieśniczej,
- zorganizowanie gminnej kampanii informacyjnej dotyczącej przemocy rówieśniczej,
- organizacja szkoleń związanych z przemocą rówieśniczą dla kadr, pracujących z dziećmi, młodzieżą i rodzinami na terenie gminy Lubicz,
- organizacja „Niebieskich Tygodni” związanych z przeciwdziałaniem przemocy rówieśniczej, w tym m.in. przeprowadzenie treningu kontroli emocji, treningu umiejętności społecznych,
- zwiększenie dostępności do psychologa zatrudnionego w GOPS w Lubiczu dla osób uwikłanych w przemoc rówieśniczą,
- wsparcie pedagogiczne, psychologiczne, psychoterapeutyczne dla osób uwikłanych w przemoc rówieśniczą.

Zrealizowano następujące cele projektu socjalnego „Latawce nad Drwęcą”

- poprzez przeprowadzoną kampanię informacyjną podniesiono poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Lubicz w obszarze zjawiska przemocy rówieśniczej,
- zwiększono dostępność i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, szczególnie w grupach ryzyka,
- propagowano informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w sytuacji doświadczania przemocy rówieśniczej,
- edukowano społeczność lokalną dotycząca negatywnych skutków przemocy rówieśniczej, poprzez zorganizowanie kampanii informacyjnej, konkursu dla dzieci i młodzieży, warsztatów edukacyjnych,
- w związku z organizacją treningu umiejętności społecznych i treningu kontroli emocji kształtowano umiejętności społeczne takie jak: nawiązywanie kontaktów między rówieśnikami, poprawna komunikacja, empatia, przestrzeganie zasad i współpraca,
- zorganizowano dwa szkolenia dla kadr m.in. pomocy społecznej, oświaty i Policji, podczas których prelegenci przekazywali wiedzę dotyczącą przemocy rówieśniczej, do jakich konsekwencji prowadzi, jak wobec doświadczanej przemocy rówieśniczej zachowują się dzieci i młodzież chore na autyzm, ADHD, zespół Aspergera.

Szkolenia i Superwizja

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu organizował szkolenia w zakresie przemocy domowej i rówieśniczej dla własnej kadry oraz przedstawicieli szkół, policji, Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli oraz władz samorządowych.

Z zakresu przemocy domowej zorganizowano następujące szkolenia:

- „Nowelizacja przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej” – osoba prowadząca: Grzegorz Wrona
- „Obowiązki służb w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty” – osoba prowadząca: Grzegorz Durmowicz

Z zakresu przemocy rówieśniczej zorganizowano następujące szkolenia:

- „Przemoc rówieśnicza – psychopatologiczne aspekty zjawiska” – osoby prowadzące: Anna Dudzić – Koc, Renata Małas
- „Nastolatek w świecie (nie)realnym, potrzeby i rozwiązania z tłem przemocy rówieśniczej” – osoby prowadzące: Magdalena Deczyńska, Justyna Fiałkowska.

W ramach środków własnych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu zorganizował dwukrotnie superwizję dla własnej kadry.

Poradnictwo specjalistyczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu prowadził poradnictwo specjalistyczne na rzecz rodzin o charakterze psychologicznym, prawnym i rodzinnym. Poradnictwa psychologicznego udzielał psycholog zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiczu. Ponadto poradnictwa specjalistycznego w formie wsparcia psychologicznego, prawnego i rodzinnego udzielano także w Klubie Wsparcia Seniora „Nad Drwęcą” w Lubiczu Górnym oraz Dziennym Domie „Senior+”. Łącznie z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 137 rodzin, w tym 242 osób w tych rodzinach.

Współpraca z innymi instytucjami

Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny, pracujący w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiczu utrzymują stałe i bieżące relacje z przedstawicielami szkół i przedszkoli, kuratorami zawodowymi oraz społecznymi, funkcjonariuszami policji, a także z przedstawicielami lokalnych władz.

Procedura „Niebieskie Karty”

W 2023 roku w gminie Lubicz prowadzono w sumie 51 procedur „Niebieskie Karty”. W 2023 roku wszczęto 34 procedury „Niebieskie Karty”, z czego pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu wszczęli 13 procedur, funkcjonariusze Policji wszczęli 18 procedur, przedstawiciele oświaty 2, a przedstawiciele służby zdrowia 1. W związku z prowadzonymi procedurami „Niebieskie Karty” odbyło się łącznie 146 spotkań grup roboczych oraz 4 spotkania zespołu interdyscyplinarnego. W toku wszczętych postępowań 11 razy o sytuacji w rodzinie informowany był Sąd Rodzinny i Nieletnich, z czego 10 razy wnoszono o wgląd w sytuację małoletniego, a w 1 przypadku złożono wniosek o leczenie psychiatryczne bez zgody. Ponadto 9 razy zawiadamiano prokuraturę oraz 5 razy Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych uczestniczyli przedstawiciele szkół, kuratorzy, pracownicy socjalni, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiczu, funkcjonariusze Policji oraz służby zdrowia. Wszystkie wymienione instytucje współpracują, utrzymując bieżące relacje.

Pomoc finansowa, rzeczowa i w formie usług

Rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji udziela się pomocy finansowej, rzeczowej oraz w formie usług i pracy socjalnej. To jedno z podstawowych zadań ośrodka pomocy społecznej. W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu przyznał pomoc społeczną dla 513 rodzin, w tym dla 1100 osób w tych rodzinach. Pracę socjalną świadczone dla 390 rodzin, w tym dla 822 osób w tych rodzinach. W ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 roku, 96 uczniom opłacano posiłek w szkole.

Wsparcie dla rodzin prowadzone było w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi opiekuńcze przyznano łącznie 60 osobom, w tym 4 osobom w formie specjalistycznych usług opiekuńczych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano 41 osobom.

W ramach świadczeń rodzinnych wypłacono 9728 świadczeń w formie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami. Ponadto wypłacono 1740 świadczeń pielęgnacyjnych i 444 świadczenia rodzicielskie. Fundusz alimentacyjny wypłacono w formie 977 świadczeń, a dodatek mieszkaniowy w postaci 981 świadczeń.

Inne działania w ramach Programu Wspierania Rodziny

W związku z zadaniem popularyzowania rodzinnych form spędzania czasu wolnego i integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez organizowanie imprez i festynów kulturalnych gmina Lubicz zorganizowała m.in. wyścig kolarski pod nazwą „Kryterium Asów”, „Powitanie lata” w Lubiczu Górnym, „Narodowe Czytanie” w Gronowie, międzygminne rajdy rowerowe, „Dzień Niepodległości” w Lubiczu Górnym, turniej Kół Gospodyń Wiejskich w tenisa stołowego w Mierzynku, „Dzień Kobiet”, który koncertem uświetnił Stachursky. W okresie letnich wakacji udostępniono do użytku strzeżone kąpielisko nad jeziorem w miejscowości Józefowo. Organizowano także turnieje siatkarskie, piłkarskie oraz tenisa stołowego.

Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny pośredniczą w przekazywaniu dóbr materialnych (tj. sprzętu AGD, mebli i odzieży). Zadanie to wykonywane jest na bieżąco, gdy wymagają tego okoliczności.

W gminie Lubicz realizowana jest pomoc materialna na rzecz dzieci i młodzieży uczącej się. W 2023 roku dla 57 uczniów wypłacono stypendium szkolne socjalne dla rodzin z niskimi dochodami w ramach wyrównywania szans. Identyczne świadczenie zrealizowano dla 9 uczniów pochodzących z Ukrainy. W 2023 roku wypłacono dwa zasiłki szkolne z tytułu zdarzenia losowego. Realizowany jest także ogólnopolski program „Karta Dużej Rodziny”. W ramach tego programu w 2023 roku nowe karty wydano dla 200 rodzin.

W 2023r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu opłacał pobyt 37 dzieciom w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wydatkowano kwotę 218 648,04 zł.

Poradnictwo zawodowe dla osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo organizowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej prowadzono dla 27 osób.

Wsparcie dla obywateli Ukrainy

Wojna na terytorium Ukrainy spowodowała, że w gminie Lubicz pojawili się uchodźcy wojenni, szukający bezpiecznego schronienia. Ich przybycie zobowiązało służby społeczne w gminie Lubicz do podjęcia nowych zadań zawartych głównie w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Na tej podstawie w 2023 roku w gminie Lubicz przyjęto 240 wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Dla 24 osób wydano jednorazowe świadczenie w kwocie 300,00 złotych. W przypadku dzieci, dla 24 uczniów przyznano posiłki w szkole, a dla 3 zasiłek celowy na posiłek w przedszkolu. Ponadto dla 2 rodzin przyznano zasiłek okresowy, dla 1 rodziny zasiłek stały.

Dzieci z Ukrainy były także stałymi uczestnikami warsztatów „Przystań Nad Drwęcą”. Na zajęcia przychodziły zarówno dzieci obywateli polskich jak i ukraińskich. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku. Na rzecz obywateli Ukrainy zorganizowano wsparcie rzeczowe. W tym zakresie wiodącą rolę przejął lubicki oddział Caritasu oraz indywidualnie, mieszkańcy gminy. Natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu zorganizował dla obywateli Ukrainy wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej oraz społecznej.

W 2023 roku ze świadczeń rodzinnych korzystały rodziny ukraińskie, wg następującej struktury:

1. zasiłek rodzinny- 437 świadczeń, na kwotę: 52 623,00 zł.
2. świadczenia z tytułu dodatków do zasiłku rodzinnego – 193 świadczenia, na kwotę: 21 665,00 zł.
3. dodatek z tytułu urodzenia dziecka - 2 świadczenie, na kwotę: 2 000,00 zł.
4. dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 29 świadczeń, na kwotę: 5 331,00 zł.
5. dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 10 świadczeń, na kwotę: 980,00 zł.
6. dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 22 świadczenia, na kwotę: 2200,00 zł.

7. dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 46 świadczeń, na kwotę: 3174,00 zł.

8. dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 84 świadczenia, na kwotę: 7 980,00 zł.

9. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 4 świadczenia, na kwotę: 4 000,00 zł.

10. świadczenie rodzicielskie – 55 świadczeń, na kwotę: 50 499,00 zł.

11. opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - 11 świadczeń na kwotę: 7 348,00 zł. za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne;

Podsumowanie

Dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny rok 2023, po bardzo wymagającym okresie związanym z pandemią koronawirusa oraz eskalacją wojny w Ukrainie, przyniósł stabilizację oraz pozwolił na częściowy powrót do wcześniejszych standardów pracy.

Instytucje zajmujące się dzieckiem i rodziną miały swobodę w realizacji własnych obowiązków i mogły skupić się na strategicznych działaniach, do których zostały powołane. Kwitła również współpraca między tymi zespołami głównie w szeroko już opisanym projekcie socjalnym „Latawce nad Drwęcą”.

Z perspektywy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu pracownicy socjalni mieli możliwość do regularnej pracy socjalnej, zwiększając jednocześnie liczbę rodzin objętych tą formą wsparcia. Wzrosła także liczba rodzin objętych asystenturą rodziny.

Do pełnej stabilności wróciły działania na rzecz seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. W gminie Lubicz regularnie powoływane są do życia projekty wspierające właśnie te osoby. Jest to w dużej mierze odpowiedź na sytuację demograficzną w kraju.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubicz pozwala także wzmacniać działania mające charakter stały i których mieszkańcy oczekują i z którymi utożsamiają się.

Dokonując podsumowania należy uznać, iż Program Wspierania Rodziny w gminie Lubicz realizowany jest w sposób zgodny z przyjętymi planami i zasadami.

Potrzeby

Strategiczną zmianą w zakresie funkcjonowania pomocy społecznej w gminie Lubicz będzie przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu w Centrum Usług Społecznych, przejmujące dotychczasowy zakres obowiązków ośrodka, poszerzony m.in. o dodatkowe działania projektowe oraz organizację społeczności lokalnej. W zamiarze Centrum Usług Społecznych ma przejąć rolę lidera działalności społecznej na terenie gminy, pobudzać aktywność społeczną i zabezpieczać życiowe potrzeby mieszkańców gminy.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu, a następnie Centrum Usług Społecznych planuje podjąć kolejne działania w zakresie projektów, wykorzystując w tym celu zarówno środki unijne, z Funduszu Solidarnościowego jak i własne gminy Lubicz. Szczególna uwaga zostanie poświęcona nowej inicjatywie w gminie Lubicz, czyli Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnemu. Priorytetem będzie także realizacja wsparcia dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

Działania gminy Lubicz w sektorze szeroko rozumianej pomocy społecznej są odpowiedzią na wymagania społeczne, które wynikają z demografii. Tym samym duża część środków i aktywności służb determinuje sytuacja seniorów. Stąd duże inwestycje w działania dziennego domu dla seniorów oraz usług opiekuńczych. A w szczególności w budowę i organizację Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego. To nowa jednostka otwarta w 2024 roku, mieszcząca się w Gronowie, została wpisana w strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu. W Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym seniorzy oraz osoby z niepełnosprawnościami mogą przebywać na oddziale dziennym, od godzin porannych do popołudniowych, a także na oddziale całodobowym. W 2024 roku organizacja pracy w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym będzie wymagała znacznego zaangażowania ze strony ośrodka pomocy społecznej oraz władz samorządowych.

W planie na 2024 rok jest m.in. realizacja projektu socjalnego „Chodź, pomaluj mój świat”, wdrożenie kolejnych edycji programów związanych z opieką wytechnieniową, teleopieką oraz asystentem osobistym osoby niepełnosprawnej, rozwój sieci świetlic środowiskowych oraz podjęcie działań projektowych

w zakresie przemocy rówieśniczej, boleśnie dotykającej dzieci i młodzież. Niewiadomą pozostaje realizacja kolejnej edycji Klubu Integracji Społecznej „Nad Drwęcą” oraz klubu młodzieżowego. Realizacja tych form wsparcia zależy od tego, czy będzie możliwość pozyskania środków zewnętrznych na te cele.

Proces realizacji Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubicz na lata 2023-2025, jego zasięg i charakter zależy w dużej mierze od pozyskanych środków zewnętrznych. Ten czynnik będzie miał istotny wpływ na kształt i rozmiar wsparcia dla dzieci, rodzin, seniorów oraz osób z niepełnosprawnością wraz z ich opiekunami. Natomiast fakt powołania nowych instytucji oraz zmiany przekształceniowe będą wymagały nie tylko środków finansowych, ale również czasu na odpowiednie wdrożenie procesu zmiany oraz zaangażowania wszystkich pracowników.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Barcikowski

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy należą między innymi zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

Zgodnie z art. 179 ust. 1 z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Mając powyższe na uwadze podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Barcikowski